

Elmov ogenj.

Ob hudem vremenu se včasih prikaže tudi Elmov ogenj. Imé tega ognja pri nas nij znano. Mornarji so ga tako imenovali, ko se je pokazal na okovanih jadrih. Imé pomeni nekega svetnika Erazma, ki so ga posebno italijanski mornarji na sredozemskem morji na pomoč klicali in ga „Elmo“ imenovali. Često se je prikazala h koncu velicih viharjev neka višnjelkasta luč na okovanih jadrih, kakor da bi bil kedó voščeno svečo prižgal. Ko se ta luč prikaže, se valovi navadno umirijo, a mornarji mislijo, da to dela Elem. Kolumbov sin nam Elmov ogenj popisuje tako-le: „Ko se je Kolumb 1493. l. drugič peljal v Ameriko, primeri se, da je po noči jako germelo in deževalo. Kmalu se prikaže Elem na verhu jadra sê sedmerimi svečami, to je, videl se je ogenj, ki ga mornarji za tega svetnika imajo. Zdajci se zaslišijo litanije in molitve na barki, ker mornarji za gotovo vedó, da je hudo vreme pri kraji, kakor hitro se Elem prikaže.“ Grof Forbin pripoveduje v svojih spisih o Elmovem ognji to le: „Po noči 1696. l. se na enkrat strašen vihar napravi; zeló se je bliskalo in gromelo. Na barki smo videli več nego 30 sv. Elmov. Oni plamen, ki je bil na veternici visocega jadra, bil je čez poldrugi čevelj visok. Pošljem hlapca, da bi ga bil doli prinesel; ali ko gori pride, zavpije, da ogenj šumi, kakor bi se smodník unemal. Rečem mu, naj banderce sname in je doli prinese. Jedva pa to stori, izgine ogenj in se vsede na verhu jadra, da ga nij bilo moč odpraviti. Kmalu potem je sam izginil.“

Malo ljudi je, ki bi Elmov ogenj poznali. A temu nij vzrok, da bi se ta ogenj redko prikazoval, nego samo to, da človek na take prikazni premalo porajta. Kedor take stvari marljivo opazuje, videl bode, da se pri hudih viharjih svetijo križi po zvonikih. Gotovo ste tudi že vsi videli, kako se je ob hudem vremenu drevje svetilo po verhovih. To se vé, kedór kaj tacega ogleduje, ne sme v vraže verovati. Tako se je zgodilo 1854. l. v nekem tergu blizu Linca. Okolo polnoči se je pokazal ogenj na zvonikovem križu. Nek človek, ki je bil ono noč na straži, je prvi zagledal to čudno prikazen. Vse je že sladko spalo, ali mož je vpil tako, da je ljudi na noge spravil. Hitro pripravijo gasila. Ko jih je že nekaj v zvonik šlo, da bi gasili, se je plamen skril. Zdaj so uganjevali, kaj to poméni. Eni so rekli, da ta prikazen poméni nesrečo, drugi zopet, da bode vojska, in tretji, da to nij nič drugega, nego sam hudi iz pekla. Tako so nespametniki čenčali o tej naravnej prikazni.

I kaj pa je vendar Elmov ogenj? — Skušnje nas učé: Ako kaka stvar električno dobro vodi, se v takej stvari mnogo elektrike nabere, ter jo potlej spušča, kar je je odveč. Posebno pa elektrika tam odhaja, kjer je stvar špičasta, in po noči je videti, kakor da bi ogenj iz nje poganjal. — Ko pride megla, ki ima mnogo elektrike v sebi, nad bronaste stvari, ki so špičaste, obudí toliko nasprotné elektrike v zgornjem delu te stvari, da elektrika odhaja, ako je vlažen zrak; kedar pa odhaja, videti je, kakor da bi ogenj iz nje švigal. Zato je Elmov ogenj toliko lepši in toliko večji plamen se vidi, kolikor več elektrike je v zraku, ker se je potem več v električnih truplih obudí, jo tudi bolj nase vleče, hitreje odhaja in lepše se svetí.

